

Nana Cajhen, Nevenka Drusany, Dragica Kapko, Martina Križaj in Marja Bešter Turk

IZDAJA
SPLUSOM

Slovenščina

za vsak dan

Rešitve nalog iz učbenika

7

ROKUS

Klett

1 Znano in neznano

1. Republika Slovenija.
2. V srednji Evropi.
Italija, Avstrija, Madžarska, Hrvaška
S Hrvaško.
Z Madžarsko.
3. Ljubljana
Rim, Dunaj, Budimpešta, Zagreb
Jadransko morje
Triglav
Julijske Alpe
Sava
Soča
Krka
Bohinjsko in Blejsko jezero
Planica
Prekmurje
4. Škocjanske jame.
Da so zaradi izjemnega pomena pod zaščito
te svetovne organizacije in jih je treba posebej
varovati.
5. France Prešeren.
Zdravljica.
Stanko Premrl.
6. Po smislu, npr. Zastava je razdeljena na tri
vodoravne pasove – zgornji je bel, srednji moder
in spodnji rdeč. Na levi tretjini belega in modrega
pasu je grb. V njem sta upodobljena Triglav in
morje, nad Triglavom je nebo s tremi zlatimi
šesterokrakimi zvezdami.
7. Jurij Vega, Janez Vajkard Valvasor, Ivan Cankar,
Primož Trubar, Jakob Petelin Gallus, Ivana
Kobilca, Rihard Jakopič, France Prešeren
11. O Republiki Sloveniji.

12.	LEGA	
	GLAVNO MESTO	
	VELIKOST	
	PREBIVALCI	
	MEJNE DRŽAVE	
	POKRAJINE	
	PODNEBJE	
	NARAVNA DEDIŠČINA	
	KULTURNA DEDIŠČINA	
	GOSPODARSTVO	
	JEZIK	
	DRŽAVNI SIMBOLI	
	ZNAMENITE OSEBNOSTI	

13.	LEGA	v srednji Evropi
	GLAVNO MESTO	Ljubljana
	VELIKOST	20.265 km ²
	PREBIVALCI	Slovenci
	MEJNE DRŽAVE	Italija, Avstrija, Madžarska, Hrvaška
	POKRAJINE	Gorenjska, Dolenjska, Bela krajina, Koroška, Prekmurje, Notranjska, Primorska, Štajerska
	PODNEBJE	gorsko, celinsko, sredozemsko
	NARAVNA DEDIŠČINA	Bohinjsko jezero, Blejsko jezero, Cerkljansko jezero, Postojnska jama, Škocjanske jame ...
	KULTURNA DEDIŠČINA	gradovi, cerkve, spomeniki, galerije, muzeji, univerzitetni knjižnici; domača obrt – suha roba, škofjeloški kruhek, idrijske čipke ...
	GOSPODARSTVO	elektrogospodarstvo, lesna in kovinskopredelovalna industrija, živilskopredelovalna industrija, proizvodnja električnih strojev in aparatov ter gradbenega materiala, predelovanje usnja ...
	JEZIK	slovenski
	DRŽAVNI SIMBOLI	zastava, grb
	ZNAMENITE OSEBNOSTI	Jože Plečnik, Jurij Vega, France Prešeren, Jakob Petelin Gallus, Ivana Kobilca, Rihard Jakopič ...

14. Sedanjik.
Ker je predstavljeno sedanje stanje.
16. opis, sedanjiku

2 Jezikovni kompas

1. Od 25. junija 1991.
Po smislu, npr. Ima svojo ustavo, zastavo, grb, državni jezik, parlament, vojsko ...
Po smislu, npr. Ustava je najvišji splošni akt, s katerim država predpiše splošna načela in oblike svoje politične in družbene ureditve.
Državljanom Republike Slovenije.
V slovenskem.
Predvsem mlajšim.
Vsebino ustave v stripu.

2. V slovenskem jeziku.
V slovenskem jeziku.
V slovenskem jeziku.
V slovenskem jeziku.
V slovenskem jeziku.
V slovenskem jeziku.
3. državni, uradni
4. Da.
Da.
Poskrbljeno je za prevajanje.
5. uradnih
6. Napisani so v dveh jezikih.
V Sloveniji.
Ker je napis najprej v slovenščini.
Območje, ki je na zemljevidu pobarvano rdeče, je del slovenske Istre. Območje, ki je na zemljevidu pobarvano rumeno, je del Prekmurja.
c
Slovenci in Italijani.
7. slovenske Istre, italijanščina; Prekmurja, madžarščina
8. Ne.
Ker so državljani Republike Slovenije in je slovenščina državni jezik.
Prvi.
Drugi.
9. Da.
Npr. hrvaške, srbske, makedonske, kitajske ...
Drugi.
Da to ni jezik, ki so sega naučili najprej in v katerem se pogovarjajo s svojimi starši, sorodniki.
Drugi.
10. Območja za mejo, na katerih živijo Slovenci.
Slovenci, ki stoletja živijo na območjih, ki so ostala v sosednjih državah za slovensko državno mejo.
V Italiji, Avstriji, na Madžarskem in Hrvaškem.
V Italiji npr. Trst, Gorica, Trbiž; v Avstriji npr. Celovec, Beljak, Borovlje, Pliberk; na Madžarskem npr. Monošter.
Ker v teh državah živijo pripadniki dveh narodov.
Ne.
Od naselitve naših prednikov.
Da.
Da.
Ker so državljani teh države.
Drugi jezik/jezik okolja.
11. Ne.
Zamejec je tisti, ki živi za mejo, izseljenec pa tisti, ki se je izselil.

Npr. Nemčija, Švica, Švedska, ZDA, Kanada, Avstralija, Argentina ...

Od trenutka, ko so se tja priselili (nekateri pred prvo svetovno vojno, drugi med obema vojnoma, nekateri pa po drugi svetovni vojni).

13. prvi; prvi; Avstriji, Italiji, Madžarskem, Hrvaškem; Nemčijo, Švedsko, Švico, Južno

3 Jezikovna pahljača

1. Blaž.
Da.
Nastopil je v vlogi uradne osebe.
Mojca.
Itak, tip, ful.
Nina.
neknjižno.
knjižno.
neknjižno.
2. V knjižnem.
Ker so to javne oddaje, namenjene vsem prebivalcem Slovenije.
V knjižnem.
V knjižnem.
3. a, b, c, č, d, f, h, i, k
4. knjižni, neknjižni; knjižni; Knjižni; Knjižni; Knjižni; knjižnega, knjižnega; neknjižni; Neknjižni
- 5.
Besedilo naj bi ustno obnavljal pred razredom	x	
Z učiteljem naj bi se pogovarjal		x
Domačo nalogo naj bi pisal	x	
Z ravnateljem naj bi se pogovarjal		x
Pesem naj bi deklamiral	x	
Časopisno novico naj bi bral	x	
6. Neknjižno.
Da.
Tako se pogovarjajo vrstniki med seboj.
Živijo/Zdravo/Pozdravljena, Simona! – O, zdravo, Vesna! Kam tako hitiš? – Luka ima danes zabavo, pa sem zelo vesela! – Lepo, dobro se zabavaj!
7. Mama mi je rekla, da se moram učiti slovenščino.
Ej, oprosti za včeraj!
Ni pošteno, da so me zbrisali s seznama!
U, kakšno lepo majčko imaš!
Si moja najboljša prijateljica.
Dobil sem novo kolo.
Meni se to zdi zelo slabo.
Naš hišnik je zelo v redu.

Slovar slovenskega knjižnega jezika

2. Ana, begunec, čakati, domač, figa, hiša, kos, metla, prijatelj, tovarna, vlak, zob, življenje
3. oaza, oblak, ohišje, olupiti, oznanjati, ožigalkar
Na drugo.
4. obarvati, obdariti, obiskovati, obkladek, oblak, obziren
Na tretjo.
5. oblast, obleči, oblika, obloga
Na četrto.
7. Č, čalaren
Na vrhu strani.
Ne.
Tretja črka v besedi čaplja je p, tretja črka na tej strani pa je l.
Posoda za pripravljanje čaja.
Dva.
Po številkah 1. in 2.
Čakalec.
Ne.
Čakalec je, kdor čaka, čakavec pa je, kdor govori čakavsko.
Čakališče je kraj za čakanje, čakalnica pa soba za čakanje.
Npr. iz čajnika naliti v skodelice.
Čaj¹ pomeni pijačo iz posušenih listov čajevca ali nekaterih zelišč, čaj² pa pomeni narečno čakaj.
Npr. čajnica, čajanka, čajevec, čajnik, čajarna.
Drobno pecivo za k čaju.
Soba za pripravljanje toplih pijač in malic v bolnišnicah in zavodih.
Odeja svetlo rumene barve.
Ata, oče.
V Beli krajini.
Čalaren.
Ne.
Na naslednji strani.
Čakališče, čakalo, čakanje.
Z oznako s.
9. Slovarji v elektronski obliki.
Tri.
Človek, ki se kaže drugačen, kot je.
Bila je zelo gosta meglja.
Ni se lahko dati operirati.
Stvar se bo obravnavala zelo ostro.
10. Neknjižna.
Po oznaki *nižje pog.*
Krpica, zaplata.

4 Zgodovina nas uči

2. Državo Aleksandra Makedonskega.
Napisano je pod zemljevidom in v legendi.
Smer Aleksandrovega osvajanja.
Pomembne bitke Aleksandra Makedonskega.
Mesta, ki jih je ustanovil Aleksander Makedonski.
Aleksandrija.
Aleksander Makedonski.
Pred našim štetjem.
Po letnicah pomembnejših bitk – 334, 333, 331 ...
V Peli.
Do Inda.
Leta 334 v Graniku, leta 333 v Isu, leta 331 v Gaugameli in leta 326 v Bukefaliji.
V Babilonu.
Po smeri njegovega pohoda, ki se konča v Babilonu.
3. V učbeniku.
Da ima posebno/drugačno obliko.
Na dva.
2, 1
Iz temeljnega dela.
Temeljnega.
Po branju temeljnega besedila, da izvemo še kakšno zanimivost.
4. Kako je uspel vzpon Makedonije, Kako je Aleksander porazil Perzijo, Kaj se je zgodilo z veliko Aleksandrovo državo
Ponavljjanju bistvenih podatkov.
6. Razvoj Velike Makedonije.
5, 3, 6
Drugi del.
Da bi izvedeli, zakaj je Aleksander Veliki postal makedonski kralj in zakaj je želel osvojiti Perzijo.
Da bi izvedeli, kaj se je zgodilo z državo Aleksandra Velikega po njegovi smrti.
Manj razumljivo.
Ker ne bi povsem razumeli okoliščin za nastanek in propad Velike Makedonije.
7. O Filipu II.
Makedonski.
Grčijo.
Perzijo.
Ne.
Ker je umrl.
8. O Aleksandru Makedonskem.
Po Filipovi smrti je nasledil očeta.

- Da bi osvojil Perzijo.
 Da.
 Tri.
 Na vzhod do Inda.
 Z indijsko vojsko.
 Aleksandrova vojska je premagala indijsko.
 Ne.
 Ker so bili izčrpani.
 V Babilonu – tam je umrl.
- 9.** Velika Makedonija je razpadla v več manjših držav.
 Po smislu, npr. Kdaj je razpadla Velika Makedonija? Po Aleksandrovi smrti.
 Po smislu, npr. Zakaj je razpadla Velika Makedonija? Zaradi notranjih sporov.
- 11.** Dodatno gradivo.
- 12.** O Aleksandru Makedonskem.
 Zanimive podatke.
 Da izvemo dodatne zanimivosti o učni snovi.

5 Srce mi je padlo v hlače

- 1.** Po smislu, npr. O tem, da jih je bilo strah.
 V prenesenem pomenu.
- 3.** c
 Pripoved o posebnem dogodku.
- 4.** Da.
 Pripovedoval je o dogodku, ki ga je zelo prestrašil.
 Ustrašim se, da bom padel v mokro grmičevje.
 Slon se je razjzil, postavil na zadnje noge in zatrobil.
 Vodnik mu je povedal, da se slon hitro umiri in ni napadalen.
 Da.
- 5.** O resničnem dogodku.
 Izraža tudi svoje občutke, mnenje.
- 6.** O jahanju slonov.
 Ker mu je bilo to najbolj všeč.
 Lani pozimi na Tajskem.
 Vodnik ga je posedel na največjega slona.
 Slon, na katerem je jahal, je zašel s poti, zato ga je vodnik ošvrknil po zadnji plati in to je slona razjzilo.
 Slon se je hitro umiril.
 Da je slon velika, a miroljubna žival.
- 7.** Iz štirih.
 kateri dogodek bo predstavil ter kdaj in kje se je to zgodilo.

kako se je dogodek začel.
 kako se je dogodek zapletel in razpletel.
 kaj se je naučil iz tega dogodka.

- 8.** Da.
 V prvem odstavku.
 Da.
 V drugem in tretjem odstavku.
 Kaj se je naučil iz tega dogodka.
 napovedal zanimiv dogodek ter ga postavil v kraj in čas.
 podrobneje predstavil napovedani dogodek (tj. njegov začetek, zaplet, razplet).
 povzel svoje spoznanje ali nauk.
- 9.** Prebudilo se je jutro.
 Iz džungle je prišla čreda slonov.
 Vodnik je posedel Lovra na največjega slona.
 Lovro je jahal na slonu.
 Slon je zašel na stranpot.
 Vodnik je udaril slona.
 Slon se je razburil.
 Lovro se je ustrašil.
 Slon se je pomiril.
- 10.** V pretekliku.
 Ker govori o preteklih dogodkih.
 Sedanjik.
 Da bi dramatiziral del pripovedi.
- 11.** pripovedovalno, pretekliku, uvod, jedro, zaključek
- 12.**
Razmisli, o čem boš pripovedoval. Izberi si zanimiv, smešen, pretresljiv dogodek – kaj takega, kar se ti je globoko vtisnilo v spomin.
Razmisli, kaj vse se ti je zgodilo. Na list papirja napiši načrt za besedilo, npr. v obliki miselnega vzorca.
Dogodke razvrsti tako, kot so si v resnici sledili. Oštevilči jih v miselnem vzorcu.
Razmisli, s čim boš začel svojo pripoved. Napovej, o čem boš pisal, komu se je to zgodilo, kje in kdaj.
Razmisli, s čim boš zaključil svojo pripoved. Izrazi svoje mnenje, povzemi zanimivost, nauk ipd.
Na list papirja napiši besedilo. Pazi na uvod, jedro in zaključek.
Besedilo večkrat preberi in ga popravi. Nato ga lahko daš prebrati tudi komu drugemu, da ti bo pomagal odkriti napake, ki jih sam nisi opazil.
Popravljeno besedilo prepisi na čist list papirja ali v zvezek. Pazi, da boš pisal lepo in čitljivo, tako da bo tvoje besedilo lahko prebral še kdo drug.

Stalne besedne zveze

- 1.** a
2. jasen, nekaj drugega

- 3.** b, c
- 4.** Izgubil je srce. – Zaljubil se je.
To mu že dolgo leži na srcu. – To že dolgo želi povedati.
Imel je kamen namesto srca. – Bil je neusmiljen.
Razkril je svoje srce. – Izpovedal je svoja čustva.
Ne ve, kje se ga glava drži. – Zaradi preobilice dela je popolnoma zmeden.
Vedno viha nos nad malico. – Nikoli ni zadovoljen z njo.
Vse dela na svojo roko. – Ne meni se za mnenja drugih.
Na rokah so ga nosili. – Zelo so ga razvajali.
- 6.** napadati dolgčas, je imela dela čez glavo, ji je prišlo v glavo
so jo zadele v sredo srca, solze so ji privrele iz oči ga ni vzel v misel
Nekega dne je Bogdanka ravno šivala v svoji tihi sobici, ki je imela okence na vrt. Sama je bila, zato se je začela dolgčasiti, čeprav je imela veliko dela. No, ko je tako vbadala in vlekla, merila in rezala, se je domislila polno čudnih misli in želja. Besede so jo zelo prizadele, silovito je objela svojega otroka in močno je zajokala.
Na starega Mačka nisem mislil in tudi nihče domačih mi ga ni omenil.
- 8.** a
- 9.** veliko, piko
Beseda izrečena ne vrne se nobena.
Beseda ni konj.
Lepa beseda lepo mesto najde.
- 10.** tretji dobiček ima.
prej melje.
miši plešejo.
seže v deveto vas.
to Janez zna.
bregove dere.

Predlog

- v, na, pred, za, med, pod, nad, iz, z
- Na, s, po, v; iz, z; Na, pod
Sklepal sem iz pomena naslednjih besed.
Ne.
Prostorsko razmerje.
- prostorsko, časovno
- zavetišču, koči; njihovih doživetjih; tleh, mrazom; ležišča, kamnov, vetrom
Ne.
Ker predlogi zahtevajo za seboj besede v točno določenem sklonu.
- Mariboru, Maribor; Triglavu, Triglav; blokom, blok;

drevesom, drevo; hribom, hrib

v, v; Na, Na; Pred, pred; za, za; Pod, pod

V dvojicah povedi je uporabljen isti predlog.

Oblika samostalnikov v dvojicah povedi se je spremenila.

- z, Z, S, s, s, z, Z, S, s, z
Pred soglasniki iz te povedi pišemo predlog s, pred vsemi drugimi pa z.
- k, h, K, k, h, h, h, h
Pred besedami, ki se začnejo na k in g.
- z; iz; iz; s; s; s, iz; iz; iz, iz
Predlog iz izraža gibanje iz notranjosti.
Predlog z/s izraža gibanje s površine.

6 Velika, ne pa mala

- O pesniku.
Kdaj in kje se je rodil.
Pesnik, v tem kraju
Vrsto.
Občni imeni.
Z malo začetnico.
- France Prešeren se je rodil 3. 12. 1800 v Vrbi.
a
Točno določenega predstavnika.
Po zapisu z veliko začetnico.
lastna imena bitij   Npr. Anja.
zemljepisna lastna imena   Npr. Ljubljana.
stvarna lastna imena   Npr. Delo.

Lastna imena bitij

1.	Katja	Vidmar	Tin	Muri
	Neža	Grum		Don
	Tine	Pintar		Dan
	Tanja			

- Eno bitje.
Da.
- lastno, Lastna, veliko
- Bitja.
Lastna imena bitij.
Večbesedna.
So iz več besed.
- Rdeča kapica, Tretje oko, Martin Krpan, Aleksander Makedonski, Rihardu Levjesrčnem
Z veliko začetnico.
Nekatere sem napisal z malo začetnico, druge pa z veliko.
- veliko, malo, kapica, Krpan, Makedonski

7. Kranjčan, Idrijčan, Postojnčan, Škofjeločan, Ižanec, Novomeščan, Gorenjevaščan, Slovenjgradčan
8. veliko

Zemljepisna lastna imena

1. Lastna imena.
Zemljepisne pojave.
Zemljepisna lastna imena.

2.	Hrastnik, Dol pri Hrastniku, Ribnica
	Dolenjska
	Vipavska dolina, Grosupeljska kotlina, Ljubljanska kotlina
	Julijske Alpe, Trnovski gozd, Vipavska brda, Mala gora, Kamniško-Savinjske Alpe
	Križna jama, Planinska jama, Županova ali Taborska jama, Francetova jama, Kostanjeviška jama
	Sava, Brnica, Bohinjsko jezero, Pivka, Raka

3. Kraje (tj. mesta in vasi).
4. krajev

5.	Železniki	Nova Gorica
	Davča	Polhov Gradec
	Sorica	Zali Log
	Lajše	Kranjska Gora
	Solkan	Novo mesto
		Opatje selo
		Gorenja vas
		Stari trg ob Kolpi
		Most na Soči

Z veliko začetnico.

Z veliko začetnico.

c

6. Novo mesto, Opatje selo, Gorenja vas, Stari trg ob Kolpi, Most na Soči
7. veliko, Gorica, malo, mesto, selo, vas, trg, na
9. Slovenj Gradec, Murska Sobota, Nemška vas, Šmartno ob Paki, Zidani Most, Ivančna Gorica, Ilirska Bistrica, Ivanje selo
vas, ob, selo
10. Ne.
Z njimi poimenujemo pokrajine, doline, vzpetine, jame, vode.
Nenaselbinska imena.
nenaselbinska
11. Bela krajina, Logarska dolina, Slovenske gorice, Šmarna gora, Sorško polje, Postojnska jama, Zbiljsko jezero, Soriška planina, Posavsko hribovje, Tržaški zaliv
Z veliko začetnico.
Z malo začetnico.
12. Nenaselbinska.

To so imena vzpetin in države.

Julijske Alpe, Velika Mojstrovka, Zreško Pohorje, Velika Britanija

Z veliko začetnico.

Ker je lastno ime.

13. malo, dolina, Alpe, Mojstrovka, Pohorje, Britanija
14. Slovenska cesta, Matjanova pot, Cankarjevo nabrežje, Mestni log, Stara Ljubljana, Ulica Staneta Severja
Dele krajev.
Z veliko začetnico.
Načeloma z malo začetnico.
Stara Ljubljana, Ulica Staneta Severja.
Ker so Ljubljana in Stane Sever lastna imena.
15. malo, cesta, Ljubljana

Stvarna lastna imena

1. Stvaritve.
Stvarna.
Večbesedna.
So iz dveh ali več besed.
2. Sto romanov, Deček s piščalko, Slovar slovenskega knjižnega jezika, Slovenska akademija znanosti in umetnosti
Z veliko začetnico.
Z malo začetnico.
3. Oda Prešernu, Živijo, bratranec, Moje ime je Sam, Vojna in mir, Profesorja ni doma, Lepotica in zver
Stvarna.
To so naslovi filmov.
Večbesedna.
Z veliko začetnico.
Z malo začetnico.
To sta lastni imeni.
4. veliko, malo
5. Umetnost na Slovenskem, V vesolju, Kratka ilustrirana zgodovina Slovencev, Slovenski etimološki slovar, Antična Grčija, Ilustrirana zgodovina sveta

7 Iz sveta okrog nas

2. Naše Osončje.
Sonce.
Ker se vsi planeti vrtijo okrog nje.
Merkur, Venera, Zemlja, Mars, Jupiter, Saturn, Uran, Neptun

4. O življenju na Zemlji.
6. Napisan je v poševni pisavi.
Da bi bralca spodbudil k branju besedila.
Zakaj lahko ljudje živimo na Zemlji? Zakaj so razmere na Zemlji tako posebne?
Ker so na njej primerne razmere za nas.
V uvodnem odstavku.
Ne.
Prvi vzrok.
V 2., 3., 4. in 5.
Ker je več vzrokov za posebne razmere na Zemlji.
Da bi bralec vedel, da je konec odgovarjanja na to vprašanje.
Ne.
Odstavki v drugem delu govorijo o razvoju življenja na Zemlji.
7. Za 6. odstavkom.
razlaga, kaj bistveno vpliva na razmere za življenje na Zemlji.
pripoveduje o razvoju življenja na Zemlji.
8. dolga življenjska doba Sonca
ustrezna oddaljenost Zemlje od Sonca
ustrezna velikost Zemlje
prisotnost Lune
9. Iz petih.
o začetku življenja na Zemlji.
o razvoju življenja na kopnem.
o pojavu človeka na Zemlji.
o življenju na Zemlji danes.
o prihodnosti življenja na Zemlji.
10. c
11. Npr.

ŽIVLJENJE NA ZEMLJI

Zakaj lahko ljudje živimo na Zemlji?	Zakaj so razmere na Zemlji tako posebne?	Kako se spreminja življenje na Zemlji?
Ker so na njej primerne razmere za nas.	<ul style="list-style-type: none"> – Ker ima Sonce dolgo življenjsko dobo, – ker je Zemlja ustrezno oddaljena od Sonca, – ker ima Zemlja pravo velikost, – ker ima Zemlja Luno. 	<ul style="list-style-type: none"> – Začetek v morju, – prehod na kopno, – pojav človeka, – danes dve obliki življenja na Zemlji, – v daljnji prihodnosti verjetno konec življenja na Zemlji.

Definicija pojma

1. Ne.
veda, znanstvenik, naprava
2. ki ne seva lastne svetlobe in kroži okoli zvezde.
ki seva lastno svetlobo.
ki ne seva lastne svetlobe in kroži okoli planeta.
3. Sonce.
Zvezda.
c
Npr. Severnica.
Da okrog njega krožijo planeti.
4. treh; prvi, Sonce; drugi, zvezda; tretji, okrog katere krožijo planeti.
5. Mikroskop, Limona, Opera, Televizija
Pojem.
6. organizacija, ladja, snov
Nadpomenko.
7. ki se zavzema za varstvo in spoštovanje človekovih pravic.
ki omogoča učencem pridobivanje znanja.
s katero poimenujemo bitja, predmete in pojme.
Značilnosti dane naprave/organizacije.

8 Samostalnike sklanjamo tako, včasih pa malo drugače

2. O Trojanah.
Kako se je razvijal skozi čas.
Miha in Rudi.
Pripovedujeta o spreminjanju kraja skozi čas.
3. postojanka, cesta, območje, vas, postaja, naselbina, Atrans, prenočišče, postajališče, popotnik, vojak, konj, Atrans, poveljnik, Atila
Ker ga uporabljamo samo v množini.
Jesenice, Trbovlje, Medvode
4.

Atrans popotnik vojak konj Atrans poveljnik Atila Miha Rudi	postojanka cesta vas postaja naselbina	območje prenočišče postajališče
---	--	---------------------------------------
5. bitja, pojme; moškega, ženskega, srednjega
6. Moškega.

Poveljnika, Poveljniku, poveljnika, poveljniku, poveljnikom

-a, -u, -a, -u, -om

Končnico.

7. Ženskega.

cesta, ceste, cesti, cesto, cesti, cesto

-a, -e, -i, -o, -i, -o

8. Srednjega.

leto, leta, letu, leto, letu, letom

-o, -a, -u, -o, -u, -om

9. Ne.

10. različno, tri

Kako sklanjamo samostalnike moškega spola

1. poveljnik, Marko, svinčnik, Bine, brat, Miha, Rudi, NUK, las, kenguru, razred, učenec, vojak
Na soglasnik.
soglasnik, -a, -e, -i, -o, -u
3. končnicami

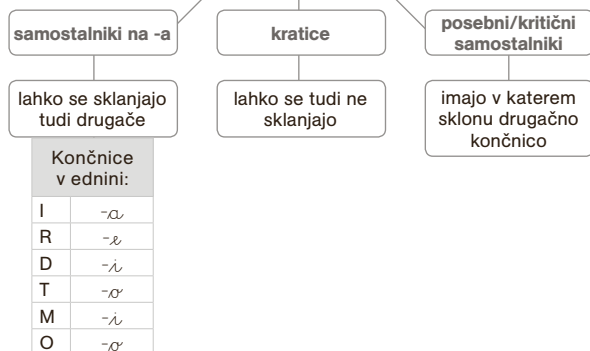
Posebnosti pri sklanjanju samostalnikov moškega spola

1. Na dva načina.
Da se samostalnik *Miha* sklanja enako kot *poveljnik*.
2. Kot samostalniki moškega spola (*poveljnik*) ali pa se ne sklanjajo.
3. sok, nožem, zobje, lasmi

SKLANJANJE SAMOSTALNIKOV MOŠKEGA SPOLA

	S KONČNICAMI		
	ED.	DV.	MN.
I	-Ø	-a	-i
R	-a	-ov	-ov
D	-u	-oma	-om
T	-a	-a	-e
M	-u	-ih	-ih
O	-om	-oma	-i

POSEBNOSTI

Na kaj moramo še paziti pri sklanjanju samostalnikov moškega spola

1. Peter – Petru
sin – sinove
človek – ljudje
V imenovalniku.
Ne.
Se podaljša, se skrajša, se zamenja.
Petra, sinovi, ljudje
2. Dvema se je osnova podaljšala, dvema pa ne.
e, i, j, o, Jaka, Mark-a
3. Cenetom, Francija, Vladu, Gregu/Gregi, Branku, Miha/Miho

Kako sklanjamo samostalnike ženskega spola

2. O Vrhniki.
Npr. Po spomeniku Ivanu Cankarju.
Kje leži in po čem je znan.
Opisujeta kraj.
Predstavljata lego kraja in njegove znamenitosti.
3. kotlina, planote, znamenitost, Ljublanica, razpoke, najdbah, posodah, zajemalkah, iglah
kotlina, planota, znamenitost, Ljublanica, razpoka, najdba, posoda, zajemalka, igla, Beti, Ines

SAMOSTALNIKI ŽENSKEGA SPOLA SE V IMENOVALNIKU EDNINE KONČUJEJO		
na samoglasnik -a (npr. <i>kotlina</i>)	na samoglasnik -i (npr. <i>Beti</i>)	na soglasnik (npr. <i>znamenitost</i>)
Največ se jih končuje na samoglasnik -a.		

Kako sklanjamo samostalnike ženskega spola, ki se v imenovalniku ednine končuje na samoglasnik -a

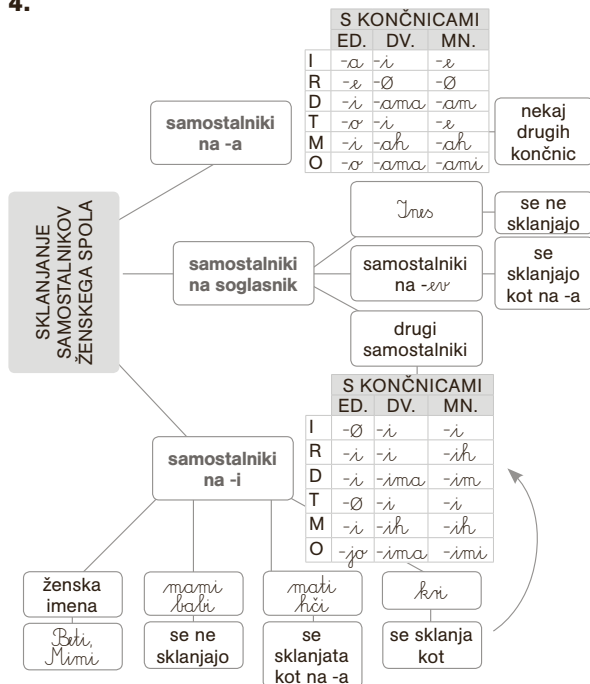
2. končnicami, a
3. gospe, žena, želja

Kako sklanjamo samostalnike ženskega spola, ki se v imenovalniku ednine končujejo na soglasnik

1. smer, noč, poved, cerkev, znamenitost, Ines, Karmen, breskev
Ines, Karmen; cerkev, breskev; smer, noč, poved, znamenitost
2. Ines; cerkev; znamenitost
3. lestev, breskev, cerkvijo
4. soli, pestjo, boleznijo, kosteh, stvarmi, jedem

Kako sklanjamo samostalnike ženskega spola, ki se v imenovalniku ednine končujejo na samoglasnik -i

1. Beti, mati, babi, punči, hči, Mimi, mami, Suzi, kri
Beti, Mimi, Suzi; babi, punči, mami; hči
2. Ne sklanjamo ju.
Kot samostalnik *učenka*.
Beti, babi; a
3. hčer, hčerjo, mater, hči
- 4.

Na kaj moramo še paziti pri sklanjanju samostalnikov ženskega spola

1. sestra – sester
bolezen – bolezn
V imenovalniku.
Ne.
Se podaljša, se skrajša.
sester, bolezn

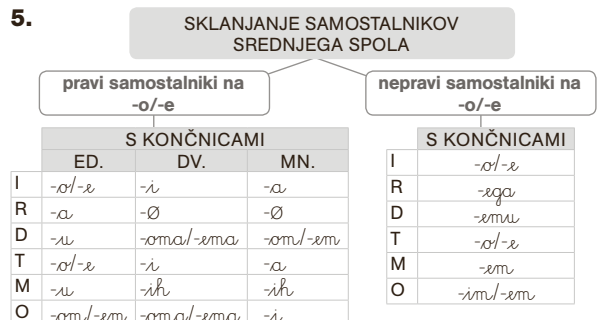
Kako sklanjamo samostalnike srednjega spola

1. Samostalniki.
mestih, naselje, Barju, življenje, oblačenje, orodja, izkopavanjih
mesto, naselje, Barje, življenje, oblačenje, orodje, izkopavanje, Krško
2. mesto, e, naselje
3. Ne.
Krško.
Krško, mesto, Krško

4. okno, Visoko, Brdo, sonce, Zagorje, Trebnje

SAMOSTALNIKI SREDNJEGA SPOLA			
PRAVI SAMOSTALNIKI (npr. mesto)		NEPRAVI SAMOSTALNIKI (npr. Krško)	
na samoglasnik -o	na samoglasnik -e	na samoglasnik -o	na samoglasnik -e
okno	sonce	Visoko	Trebnje
Brdo	Zagorje		

mesto, Krško

6. Vrsnem; Brdu; Šmartnem; Trebnjem, Zagorju; Zabrdi, Kidričevem; Kočevja, Dovjem
7. soncem; cestiščem; orodjem
8. kolesu, dekletom, vremena, pisem, nadstropij
kolesa, dekleta, vremena, pisem, nadstropij

9 Naši so skupni jezik

1. Učiteljica govori, učenci jo poslušajo. Deklica bere. Deček piše.
2. Sporočevalec je oseba, ki sporoča, tj. govori ali piše.
Prejemnik je oseba, ki sprejema besedilo, tj. bere ali poslušša.
Govorec in pisec sta sporočevalca.
Bralec in poslušalec sta prejemnika.
3. Prejemnik.
Deklica bere.
Sporočevalec.
Deček piše.
En sporočevalec, sedem prejemnikov. Učiteljica govori, sedem učencev poslušša.
4. Bojan bere, Andrej piše.
Bojan.
Bralec.
Pisec.
Pogovarjata se.
Ne.
Sogovorki.

Ne.

Pri pogovarjanju se sogovorca menjujeta v govorjenju in poslušanju, pri govornem nastopanju pa ne.

6. Špela.

S svojim mnenjem.

Da Sonja naloge ni rešila prav.

Ne.

Rekla je, da se ji zdi, da se ni zmotila.

Ne.

7. Ne.

Ker smo med seboj zelo različni.

Ne.

S pogajanjem.

9. Učitelj in učenci.

Učitelj.

Ali so se odločili, o čem bodo izdelali plakat.

O tem, kdo bo vodja skupine.

Mojca.

Ana.

Ne.

Ker hoče Mojca vse narediti sama.

Ne.

Rekla jim je, da so leni in počasni.

Ne.

Rekel ji je, da sošolci potrebujejo čas za razmislek in za iskanje podatkov.

Za vodjo je predlagal Vesno.

Da.

Ne.

Zaradi pomanjkanja časa.

Ker jo je učitelj prepričal, da bo imela dovolj časa.

Da morajo sodelovati in se ne smejo prepirati.

10. Ne.

Ana je za vodjo hotela Vesno, drugi učenci pa ne.

Da.

S pogajanjem.

11. različno, pogajanje

12. Ne.

Ne.

Ker govorijo vsi hkrati in ne poslušajo mnenj sogovorcev.

Da.

Ker je le tako njihovo delo uspešno.

10 Vsak zaimek ima svojo vlogo

2. Jernej Kovač.

Maticu Veselu.

Po elektronski pošti.

15. 7. 2015.

Da bi izvedel, ali je Maticu všeč njegov predlog o obogatitvi šolskega glasila.

Da bi uvedli novo rubriko *SOS za okolje*.

Onesnaževanje okolja in ohranjanje čiste narave.

Sošolci in sošolke.

Sošolca sta.

Ker imata skupne sošolce in sošolke.

Tika.

Da.

Ker sta v enakovrednem družbenem razmerju.

3.

ti	Poimenuje naslovnika.
me	Poimenuje sporočevalca.
ti	Poimenuje naslovnika.
jaz	Poimenuje sporočevalca.
ti	Poimenuje naslovnika.
njej	Stoji namesto določene besede.
me	Poimenuje sporočevalca.
ti	Poimenuje naslovnika.

Zaimke.

osebni zaimki

4. Prvo osebo izražajo tisti osebni zaimki,

ki poimenujejo sporočevalca.

Drugo osebo zaznamujejo tisti osebni zaimki,

ki poimenujejo naslovnika.

Tretjo osebo zaznamujejo tisti zaimki,

ki nadomeščajo že izrečene besede.

5.

OSEBNI ZAIMKI			
OSEBA	ŠTEVILO		
	EDNINA	DVOJINA	MNOŽINA
1.	jaz	midva, midve/medve	mi, me
2.	ti	vidva, vidve/vedve	vi, ve
3.	on, ona, ono	onadva, onidve/onedve	oni, one, ona

Svojljni zaimki

1. Čigav?

Svojino/pripadnost predmeta.

Svojljni pridevnik.

Čigav?

Svojino/pripadnost pojma.

Jernejev.

2. svojilnega, svojilni, Svojilnih
3. Čigav?
Svojilni zaimek.
a
Pisec.
Svojino sporočevalca.
4. Da.
Poimenuje svojino oz. pripadnost pojma.
Ne.
Navezuje se na Matica.
Naslovnik.
5. Svojilni zaimek *moj* poimenuje svojino sporočevalca.
Svojilni zaimek *tvoj* poimenuje svojino naslovnika.
6. Vašega; tvojo; Vašega
Ne.
Ker Tončka tikamo, gospoda Novaka in gospo učiteljico pa vikamo.
7. Raba svojilnih pridevnikov.
pridevnike, zaimki
Naslednji teden bosta dežurala Bojan in njegova sošolka Meta.
Tina je skrbna, zato so njene stvari vedno urejene.
Na fotografiji sta stric in njegova žena.
Mama ima rada rdečo barvo, zato je veliko njenih oblek rdečih.
9. Metkin.
10. Ne.
V prvi povedi je berilo Aleševo, v drugi pa ne.
svoje, moje
11. Irena.
Ker je izdala skrivnost nekoga drugega.

Vprašalni zaimki

2. Kdo, Komu, Kam, Kje, Katero, Koliko, Kaj, Kako, Zakaj, Kako, Česa
Po odgovorih.
3. vprašalni
4. Kdo? Kaj?
Koga? Česa?
Komu? Čemu?
Koga? Kaj?
O kom? O čem?
Nad kom? Nad čim?
Ker v prvem stolpcu sprašujemo po človeku, v drugem pa ne.
5. Čigav? Kateri?
Kolikšnega?
Kam? Od kod?

Kdaj? Koliko?
Kateri?
Kakšne?
Kateri? Kakšen?
Katera?
Čigava? Koliko?

Oziralni zaimki

1. Da.
Z njimi ne sprašujemo.
Na črko r.
2. r
3. Kogar, Kamor, Česar, Kolikor, Kjer, Kar, Čigar
4. koliko – kolikor
kdaj – kadar
kje – kjer
kam – kamor
kdo – kdor
čigav – čigar
kaj – kar
kolikšen – kolikršen
česa – česar
kakšen – kakršen
o čem – o čemer
kako – kakor
koga – kogar
s kom – s komer
5. Česar nimaš, ne ponujaj drugim.
Česar ne potrebujete, ne jemljite s seboj.
S čimer si jezil druge, bi rad tudi mene.
Sodelavec, čigar sin je tvoj sošolec, nas je povabil na jadranje.
Pri komer sem bil, vsak je bil dober z menoj.
Česar nimam, ti ne morem dati.
6. ki, katera, kateri, ki, kateri
7. Zmaj, ki je podoben kači, pomeni slabo.
Pisavo, v kateri pišejo Kitajci, Evropejci težko ločimo od japonske.
Številka, ki Kitajcem prinaša srečo, je osmica.

Kazalni zaimki

1. takrat – pred tridesetimi leti; ta – teleskop;
takšnega – najnovejšega; to – svetla krogla s sivimi oblaki; teh – gostih belih (oblakov); tja – na Venero
2. kazalni
3. Tega, to, Tja, taka, tisti, Taki, Ta
4. ta, tista, ona
5. Ta, Tisti, Oni

ZAIMKI	
VRSTE	VLOGA
osebni zaimki (npr. <i>on</i>)	Poimenujejo sporočevalca in naslovnika ali nadomeščajo že izrečene samostalnike.
svojljni zaimki (npr. <i>njegov</i>)	Poimenujejo svojino sporočevalca, naslovnika ali že omenjene osebe.
vprašalni zaimki (npr. <i>kdo</i>)	Z njimi sprašujemo po kom ali čem.
oziralni zaimki (npr. <i>kdor</i>)	Opisno poimenujejo bitja/stvari/prostore ...
kazalni zaimki (npr. <i>ta</i>)	Kažejo na bitja, predmete, prostore, lastnosti ... v naši okolici ali na že izrečene besede.

11 Od zore do mraka

- O Bojanu Prašnikarju.
č
Dnevi, ko je trening, in dnevi, ko je tekma.
Ker sta obe vrsti delovnih dni sestavni del trenerjevega dela.
Njegova dejanja oz. opravila.
Na pravilno razvrstitev dejanj.
- V sedanjiku.
Brezčasnost.
Ker se trenerjeva dejanja ponavljajo iz dneva v dan.
- c
- razvrstimo, sedanjiku
- Začne se ob 6. uri in konča med 23. in 24. uro.
- a, b, č
- a, b
- prebere časopis.
vodi trening.
odide domov.
nadzoruje ogrevanje igralcev.
vodi igralce.
se udeleži tiskovne konference.
- Da bi izvedel, katere poškodbe in druge zdravstvene težave imajo igralci ter ali bodo lahko nastopali na tekmi.
Da bi odgovarjal na vprašanja novinarjev.
Da bi izvedel podatke, ki bi mu koristili pri delu.
Da bi pomagal svojim igralcem premagati nasprotnika.
Da bi raje in bolje igrali.

12 Mi o volku, volk iz gozda

- Glagola.
govorimo, pride
Npr. Kadar bi nepričakovano prišel nekdo, o katerem se pravkar govori.
To je vzklik ob nepričakovanem prihodu koga, o katerem se pravkar govori.
- leži, se vozijo, stoji, cveti, prihaja, živim, raste

se vozijo	cveti	leži
prihaja	raste	stoji
		živim

sedanjiku

ednini

3. osebi, 1. osebi

V osebni.

Določimo jim lahko osebo, število in čas.

- dejanje, stanje; neosebni; osebo, 2., 3., dvojino, množino, preteklik, prihodnjik; nedoločnik, namenilnik

Glagolski naklon

- Ponavljajoči se postopek.
Postopek lahko večkrat ponovimo.
Sedem.
- zdrobiš, daš, dodaš, streseš, zliješ, paziš, spereš
2. oseba, ednina, sedanjik
- daj, dodaj, stresi, zlij, pazi, sper
- dal bi, bi dodal, bi stresel, bi ... zлил, bi pazil, bi spral
- daš, dodaš, streseš, zliješ, paziš, spereš
zdrobi, daj, dodaj, zlij, pazi, sper
bi zdrobil, bi dal, bi dodal, bi stresel, bi zлил, bi pazil
- povednem, velelnem, pogojnem
- povej, speci, teci, reci, Vrzi
- bi ovil, bi povedal, bi spekel, bi tekel, bi rekel, bi vrgel
- oglejte si, skrivaj se, piši, vrzi, povej
- Npr. bi vozil kamion.
Npr. bi zdravil ljudi.
Npr. bi delala na sodišču.
Npr. bi se ukvarjal z elektriko.
Npr. bi napovedovala vreme.

12.

13 V deželi vzhajajočega sonca

- Japonski.
Ker leži na vzhodu.
Kimono.
Karate, sumo, judo.
Bonsaji.
Po posebnih pravilih urejeno cvetje.
- Življenje ljudi na Japonskem.
Bivališče, hrana, šport, obleka, pisava, šolanje, gojenje rastlin.
Prazniki.
Kako živijo Japonci	
Bivališče	
Hrana	
Obleka	
Pisava	
Šolanje	
Šport	
Prazniki	
Gojenje rastlin	
- Desni.
Bistvene podatke.
Z branjem besedila.
Podrobno.

6. Npr.

Kako živijo Japonci	
Bivališče	– lesene hiše s previsnimi strehami – zgradbe iz betona, jekla in opeke
Hrana	– riž – ribe, morski sadeži – zeleni čaj
Obleka	– jukata – kimono
Pisava	– posebni znaki – od leve proti desni in od zgoraj navzdol – tradicionalno v stolpcih od zgoraj navzdol in od desne proti levi
Šolanje	– vstop v šolo s šestim letom – obvezno šolanje traja 9 let
Šport	– judo – karate – sumo
Prazniki	– festival deklic – festival dečkov oz. dan otroka – praznik "sedem, tri, pet"
Gojenje rastlin	– ikebana – bonsaj

- Mestne in podeželske.
Po gradbenem materialu.
Zaradi pogostih potresov.
Podeželska hiša ima streho, ki sega čez zunanje stene.
Ne.
Hišo varujejo pred močnim deževjem.
Riž, morske sadeže, zeleni čaj.
Ne.
Juho pijejo iz skodelic, riž jedo s paličicami.
Kimono in jukata.
Japonska pisava se razlikuje od slovenske, smer pisanja pri Japoncih je od zgoraj navzdol.
Enako: trajanje šolanja.
Različno: začetek in zaključek šolskega leta, število ur na dan, trajanje počitnic med šolskima letoma.
Šport, ki je značilen za določeni narod.
Sumo.
Ne.
Karate je borilni šport, judo pa je trening telesa in duha.
Trije.
Festival deklic, festival dečkov in praznik "sedem, pet, tri".
3. marca.
15. novembra.
Ne.
Bonsaj je miniaturno drevo, ikebana pa je po pravilih urejeno cvetje.

8. Opis življenja Japoncev.
9. Sedanjik.
Ker besedilo opisuje življenje Japoncev v sedanjosti.
10. sedanjiku

14 Poved in stavek pod povečevalnim steklom

Kaj je poved in iz česa sestoji

1. Oj, tudi jaz bi šel z vami na nogometno tekmo!
Po smrti Filipa II. je makedonski kralj postal njegov sin Aleksander.
Včeraj je Jernej poslal e-pismo svojemu sošolcu Maticu.
Kdo se bo udeležil čipkarskega dneva v Železnikih?
Z veliko začetnico.
Končno ločilo.
2. veliko, piko, klicajem, vprašajem
3. Lunin in Sončev mrk.
Sončev mrk.
Sonce–Zemlja–Luna
Šest.
Po veliki začetnici in končnem ločilu.
pride, prečka, vidimo, zakriva, pravimo
Eden.
Zemlja, včasih, točno, med, Sonce, in, Luno
4. osebni, enega, več stavkov
5. Iz enega.
Ima en glagol v osebni obliki.
Iz treh.
Ima tri glagole v osebni obliki.
Kot prva.
Ima en glagol v osebni obliki.
6. večstavčne, Enostavčne, več
9. oddaja; se ohlaja, se spreminja; imajo; je umrl, so pokopali, so gradili; Poslušam
1., 3., 6.
2.
Trije.
Da.
Spomladi.
Da.
Npr. Drevesa ozelenijo spomladi.

10. Dve.
Ena.
Združili smo ju.
se razjasni, se prikaže; je, ima; vdira, začne
Dva.
in, ker, zato
11. večstavčni
12. Ko, Če, da, ker, zato, ker

Kaj je stavek in iz česa sestoji

1. se sproščajo, načrtuje, imajo, razdeli, bodo odigrali, ima, izbere, bo začela, sledita

1.	2
2.	1
3.	2
4.	1
5.	2
6.	1

2. Počivajo.
Nogometaši.
Po kosilu.
3. c
Kaj delajo nogometaši po kosilu?
Kdo počiva?
Kdaj počiva?
delajo, počiva, počiva
Ne.
Po dejanju vprašamo *Kaj delajo*, po drugih podatkih pa vprašamo *Kdo/Kdaj počiva*.
iz več delov, različne
4. Kaj delajo igralci? Kdo posluša? Kako poslušajo?
Kaj poslušajo?

Povedek

1. Kaj delajo učenci?
Kaj se dogaja z voskom?
Kaj se dogaja z jablanami, s hruškami in slivami?
2. dela, godi
3. živijo, se vozijo, vlečejo, jedo
Povedek.
4. segreje, smo opazili, Oglejte si, bodo izstrelili

GLAGOL V POVEDKU	OSEBA	ŠTEVILO	NAKLON	ČASOVNA OBLIKA
segreje	3.	ednina	povedni	sedanjik
smo opazili	1.	množina	povedni	preteklik
Oglejte si	2.	množina	velelni	<del> </del>
bodo izstrelili	3.	množina	povedni	prihodnjik

V osebni obliki.

5. osebni
6. Pravični povedki so: prinašajo, so kupili, se bliska, potiska, ne nastane, nisi opazoval

Osebek

- so premagali – Kdo je premagal?
je izdelal – Kdo je izdelal?
se spreminja – Kaj se spreminja?
odžēja – Kaj odžēja?
- kdo, kaj
- Zemlja, Luna, opazujejo, Astronavti
Ne.
V tretji povedi sem vstavil povedek, v vseh drugih pa osebek.
- Živali nosijo hrano v svoje bivališče.
Pesem Soči je napisal Simon Gregorčič.
Grška umetnost se je razvila v 11. stoletju pred našim štetjem.
V kraških jamah nastajajo stalagmiti in stalaktiti.

Živali	imenovalnik
Simon Gregorčič	imenovalnik
Grška umetnost	imenovalnik
stalagmiti in stalaktiti	imenovalnik

- Ne.
Vsi samostalniki (in pridevniki) v osebkju so v imenovalniku.
- Moj brat Anže igra violino.
Aljažev stolp stoji na vrhu Triglava.
Na vodi se je naredil debel led.
Včeraj sem popravljaj kolo.
Kam greste?
Da.
Ne.
Včeraj sem popravljaj kolo.
Kam greste?
Iz povedka.
Ker si ga lahko predstavljamo iz povedka.
  - imenovalniku

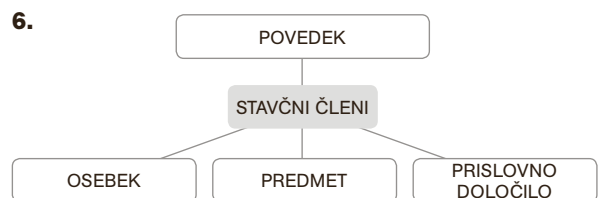
Predmet

- Koga – hišnika
Česa – snega
Komu – svojim sošolcem
Čemu – košu
Koga – svojega dedka
Kaj – čebelarski muzej
O kom – o fantih iz 7. b
O čem – o glasbi
S kom – z najmlajšo vnukinjo
S čim – s šahom
- koga, česa, komu, čemu, koga, kaj, o kom, o čem, s kom, s čim; osebek

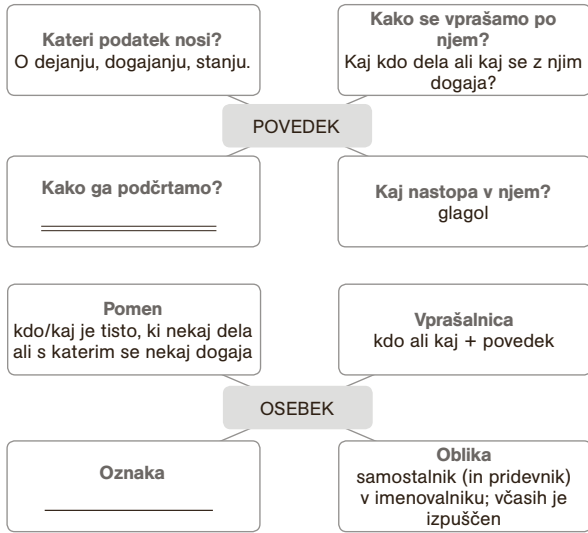
- Npr. kolo, avto, prijatelja, vrt, sina ...
Npr. kolesa, avta, prijatelja, vrta, sina ...
V tožilniku.
V roditeljskem.
Ker je povedek zanikan.
- roditeljskem

Prislovno določilo

- je ostal – Kdaj je ostal? Kje je ostal?
ni nadaljeval – Zakaj ni nadaljeval?
se je končala – Kako se je končala?
Po prislovnem določilu.
- kdaj, kje, zakaj, kako
- Kdaj, Kje, Zakaj, Kako
Ne.
kraja, časa, načina, vzroka
- Katarinina družina živi v Murski Soboti. – Kje živi?
Posodo zložite v pomivalni stroj. – Kam zložite?
Iz mest tečejo kanalizacijske odplake. – Od kod tečejo?
Velika Makedonija je segala do Indije. – Do kod je segala?
Medved lomasti po bližnjem gozdu. – Kod lomasti?
c
Ne.
- Prvega septembra se začne novo šolsko leto. – Kdaj se začne?
Pouk imam do pol dveh. – Do kdaj imam?
Blok ura traja dve šolski uri. – Koliko časa traja?
Včasih ne slišim šolskega zvonca. – Kako pogosto ne slišim?
Prislovno določilo časa.
Več.

7.

	PREDMET	PRISLOVNO DOLOČILO
Pomen	Koga/česa se veselim?	Kje se kaj dogaja?
	Komu/čemu podarim?	Kdaj se kaj dogaja?
	Koga/kaj vidim?	Kako se kaj dogaja?
	O kom/čem govorim?	Zakaj se kaj dogaja?
	S kom/čim se ukvarjam?	
Vprašalnica	koga/česa + povedek	kje + povedek
	komu/čemu + povedek	kdaj + povedek
	koga/kaj + povedek	kako + povedek
	o kom/o čem + povedek	zakaj + povedek
	s kom/s čim + povedek	
Oblika samostalnik (in pridevnik)	v rodilniku	
	v dajalniku	
	v tožilniku	
	v mestniku	
	v orodniku	
Oznaka	=====	//////////
Število v stavku	1 ali več	1 ali več
Vrste	predmet v rodilniku	prislovno določilo kraja
	predmet v dajalniku	prislovno določilo časa
	predmet v tožilniku	prislovno določilo načina
	predmet v mestniku	prislovno določilo vzroka
	predmet v orodniku	

15 Zgodilo se je

4. Čipkarski dan.
 V Železnikih.
 Turistično društvo.
 Da bi se ohranila kulturna dediščina.
 Klekljarice in občinstvo.

Da.

Po začetni povedi *Pozno popoldne se je v Železnikih končala prireditve ...*

Ves dan.

5. 1 spreved skozi kraj, 2 javna dražba čipk velikank, 3 tekmovanje v klekljanju, 4 razglasitev rezultatov tekmovanja, 5 odprtje razstave čipk
6. se je začel, so se sprehodili, so bili, je bila, so prodali, Sklekljali sta
 V pretekliku.

Ker besedilo govori o preteklem dogodku.

7. Radijskim poslušalcem./Javnosti.

Novinar.

Da.

Nikjer ni rekel, da je o tem slišal ali bral, temveč je le predstavil, kaj se je zgodilo.

Pripoveduje o končani prireditvi.

Navaja samo gole podatke o končani prireditvi.

8. poročilo; pretekliku

9. Objektivno.

Navedeni so le podatki in dejstva.

Doživljajskemu spisu.

V pripovedovanju o preteklem dogodku.

V tem, da ne izraža svojega mnenja.

11. b

Hiša eksperimentov.

V Ljubljani.

Prvi teden v juniju.

Ekologi brez meja.

Ne.

Predstavili so se na stojnicah.

12. Svoje pretekle dejavnosti in širili informacije o svojem novem projektu.

Ne.

Obiskovalci so živila tudi okušali.

Da bi ločili ekološko pridelana živila od konvencionalno pridelanih.

Da bi po okusu ločili razne vrste zelenjave.

Ne.

Da bi obiskovalce opozorili na njihovo

uporabnost, s čimer pridelamo manj odpadkov in varčno ravnamo.

Da.

Varčno ravnanje s hrano.

Vpliv hrane na zdravje.

13. Da.

Ne.

Da.

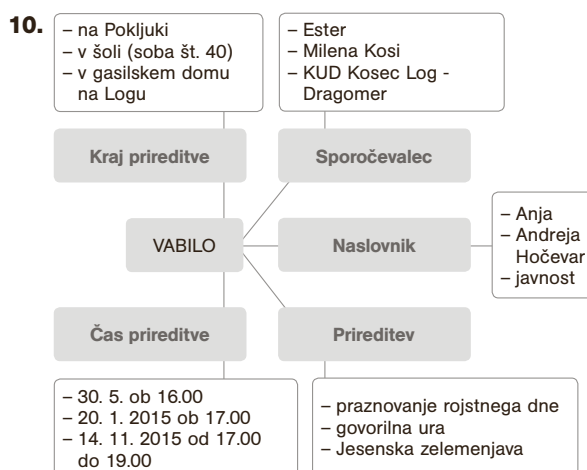
14. Da.

Ker novinar objektivno pripoveduje o resničnem preteklem dogodku.

16 Skupaj nam bo lepo

4. c
5. Vabila.
6. Prvo in drugo.
Prvo je bilo poslano po e-pošti, drugo po redni pošti.
Po obliki.
Lahko je bilo objavljeno v časopisu, na spletu, viselo na oglasni deski ...
7. Tretje.
Ni namenjeno točno določeni osebi, ampak vsem.
Prvo in drugo.
Namenjeni sta točno določeni osebi.
Drugo.
Avtorica uradnega vabila je uradna oseba, navaja podatke svoje ustanove, naslovnika vika, besedilo ima uradni nagovor ter "zadevo", konča se z uradnim pozdravom, podpisano je z imenom in priimkom pisca ter funkcijo.
Prvo.
Avtorica piše svoji prijateljici, jo tika, besedilo ima neuradni nagovor in se konča z neuradnim pozdravom, avtorica je podpisana samo z imenom.
8. vabilom, Vabilo, Javno, Zasebno, Zasebno

9.	Anji.	Učenčevi materi.	Javnosti.
	Ester.	Učiteljica Milena Kosi.	KUD Kosec Log-Dragomer.
	Na praznovanje rojstnega dne.	Na govorilno uro.	Na Jesensko zelemenjavo.
	V soboto, 30. 5., ob 16. uri.	V torek, 20. 1. 2015, ob 17. uri.	V petek, 14. 11. 2015, ob 17. uri.
	V vikendu na Pokljuki.	V OŠ Poljane, Kranj, Prešernova c. 10, v sobi št. 40.	V gasilskem domu na Logu.

11. Kraj in čas prireditve.
12. Ne.
Sporočevalec je uradna oseba, naslovnika vika in je podpisana z imenom in priimkom.
Ime, priimek in naslov naslovnika, kraj in datum pisanja, pozdrav.
Naslovnik mora biti napisan levo zgoraj pod sporočevalčevimi podatki, kraj in datum pisanja desno zgoraj, pozdrav levo spodaj nad podpisom.
13. Uradno.
Ker je sporočevalec uradna oseba.
Da.
Kraj in čas pisanja (desno zgoraj).

17 Naročanje na daljavo

3. č
4. Drugi.
Ker si želi čim več naročnikov.
Ne.
Ker mora naročnik izvedeti kaj o izdelku, ki ga bo naročil.
5. Naslovnica revije GEA.
Boginja Zemlje/Zemlja.
GEA; Gea, EDINA IZVIRNA SLOVENSKA POLJUDNOZNANSTVENA REVIIJA ZA VSO DRUŽINO!
Da pritegne pozornost bralca.
Navdihujoči članki, Slovenski avtorji, Osupljive fotografije.
Ne.
Ocenjuje.
Pozitivno.
Po besedah *navdihujoči, osupljive ...*
Da bi bralca prepričal o kakovosti revije.
Da se bo naročil na revijo.
S svetovnim spletom.
Ker ga ljudje veliko uporabljajo.
Na slabostih tega medija.
Pozabite na razdrobljenost in površnost svetovnega spleta.
Revija.
6. Naročilnica.
S tem delom besedila se sporočevalec naroči na revijo.
Ne.
Samo tisti, ki se želi naročiti.

- 7.** Naročnik in plačnik.
Naročnik je tisti, ki bo revijo prejemal.
Plačnik revijo plača.
Ker naročnik ni polnoletna oseba, zato morajo ta razdelek izpolniti starši ali skrbniki.
V razdelek o naročniku.
Ne.
Ker se na revijo naročijo učenci, plačajo pa jo starši.
Ime in priimek, datum rojstva, razred, točen naslov, poštno številko in pošto.
V določen razdelek jih vpiše s tiskanimi črkami.
Telefonske številke, GSM in e-naslova.
Na naslov Mladinska knjiga Založba, Služba za oskrbo kupcev, 1536 Ljubljana.
Ne.
Naročniki v šoli izročijo naročilnico svojemu poverjeniku.
Da.
Letna naročnina na revijo traja od 1. 9. do 30. 8. prihodnje leto.
Po navadni ali e-pošti in po telefonu.
- 8.** naroči, plačal
- 10.** Učbenike za devetletno OŠ in za srednje šole, gimnazijo, gradivo za maturo in knjige za domače branje, izdaje tujih založb, slovarje, zbirko učbenikov Znam za več, zbirko slovarjev PONS, Plonk ...
Naslov in cena.
Da naročaš knjigo.
Če bi se odločil kupiti dano knjigo.
- 12.** Anica Koren, Cankarjeva 12, 1215 Medvode
1. december 2015
rokus@rokus-klett.si
Naročilnica za knjige
2 izvoda knjige Prešeren.doc in knjige Cankar.doc
20. 12. tega leta
po pošti
ob prejemu pošiljke